

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044)251-62-62, факс (044)520-03-25
E-mail: slg@amcu.gov.ua Web: http://www.amcu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032767

Об'єдн. акт № 300-29/01-2036

На № _____

від _____

Комітет Верховної Ради
України з питань фінансів,
податкової та митної політики

Щодо проекту Закону № 2501

Відповідно до частини третьої статті 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) опрацював проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення механізму справляння акцизного податку при реалізації тютюнових виробів)» від 27.11.2019 (реєстраційний № 2501), внесений народним депутатом Ковальовим О.І., та іншими (далі – проект Закону) та в межах повноважень, повідомляє.

Ринки тютюнових виробів є складними системними ринками, які складаються щонайменше з чотирьох взаємопов'язаних між собою товарних ринків, які характеризуються формуванням власного попиту та пропозиції в залежності від ланок обороту товару, а саме:

- ринку первинної реалізації тютюнових виробів;
- ринку дистрибуції тютюнових виробів;
- ринку оптової реалізації тютюнових виробів;
- ринку роздрібної реалізації тютюнових виробів.

При цьому вказані вище товарні ринки відрізняються як переліком учасників, умовами реалізації та збуту товару, так і станом конкурентного середовища на них.

Учасниками (продавцями) ринку первинної реалізації тютюнових виробів є тютюнові компанії - виробники, а також юридичні особи - афілійовані дистриб'ютори, які здійснюють оптовий продаж товару на підставі ліцензії на оптову торгівлю тютюновими виробами та з якими виробники пов'язані відносинами контролю у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Учасниками (продавцями) ринку дистрибуції тютюнових виробів є суб'єкти господарювання, які також мають ліцензію на оптову торгівлю тютюновими

183384

виробами та здійснюють оптовий продаж сигарет, придбаних у виробника та/або його афілійованого дистриб'ютора за прямими договорами.

Учасниками (продавцями) ринку оптової реалізації тютюнових виробів є суб'єкти господарювання, які мають ліцензію на оптову торгівлю тютюновими виробами та здійснюють оптовий продаж сигарет, придбаних у дистриб'ютора, який має прямий договір з виробником або його афілійованим дистриб'ютором. При цьому учасники (продавці) цього ринку не мають прямих договорів з виробниками або його афілійованими дистриб'юторами.

Отже, наразі ліцензії на право оптової торгівлі тютюновими виробами мають учасники двох товарних ринків: ринку дистрибуції тютюнових виробів та ринку оптової реалізації тютюнових виробів.

При цьому, перелік документів, які мають подати суб'єкти господарювання для отримання ліцензії на право оптової торгівлі тютюновими виробами визначено у статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – Закон).

Закон не визначає особливих критеріїв для суб'єктів господарювання, які мають бажання здійснювати господарську діяльність з оптової торгівлі тютюновими виробами.

Разом з тим, проектом Закону пропонується у 6 разів збільшити річну плату за ліцензії на право оптової торгівлі тютюновими виробами з 500 000,00 до 3 000 000,00 гривень та закріпити на законодавчому рівні до суб'єктів господарювання, які мають ліцензію на право оптової реалізації тютюнових виробів такі вимоги:

- кількість осіб, які перебувають у трудових відносинах із суб'єктом господарювання, становить не менше 50 осіб;
- у суб'єкта господарювання на праві власності або користування перебуває не менше двох вантажних автомобілів, або суб'єкт господарювання уклав договори перевезення тютюнових виробів із суб'єктом господарювання, у якого основний вид діяльності відповідно до КВЕД 49.41 Вантажний автомобільний транспорт;
- суб'єкт господарювання на праві власності або користування володіє місцями для зберігання тютюнових виробів, відомості про які внесені до Єдиного реєстру місць зберігання алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- у суб'єкта господарювання відсутній податковий борг на день подання заяви про видачу ліцензії на оптову торгівлю тютюновими виробами.

З огляду на зазначене повідомляємо, що згідно ліцензійного реєстру виданих ліцензій на оптову торгівлю тютюновими виробами опублікованому на офіційному сайті¹ Державної фіскальної служби України, станом на 16.12.2019 року видано 117 відповідних ліцензій суб'єктам господарювання – учасникам ринків тютюнових виробів.

¹ <http://sfs.gov.ua/>

При цьому, за наявною в Комітеті інформацією, найбільша частка ринку дистрибуції сигарет належить товариству з обмеженою відповідальністю «Гедіс Україна», решта суб'єктів господарювання є значно меншими учасниками цього ринку.

Щодо суб'єктів господарювання, які здійснюють оптову реалізацію тютюнових виробів (та не здійснюють дистрибуцію) слід зазначити, що такі суб'єкти господарювання можуть не відповідати вимогам, прописаним у проекті Закону, оскільки, здебільшого, метою ведення їх господарської діяльності є реалізація тютюнових виробів в межах невеликих населених пунктів дрібними партіями тим суб'єктам господарювання, які здійснюють роздрібний продаж сигарет кінцевому споживачу.

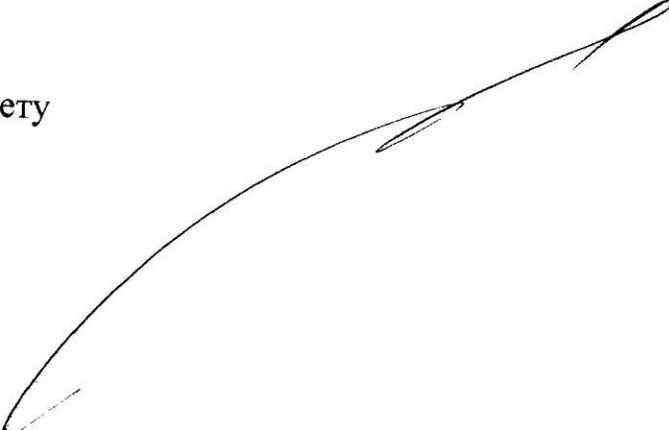
Враховуючи зазначене, такі положення проекту Закону потенційно можуть призвести до обмеження кола юридичних осіб, які є або прагнуть стати учасниками ринків дистрибуції або оптової реалізації тютюнових виробів.

Таким чином державою створюється бар'єр для входження на ринок нових дистриб'юторів/продавців тютюнових виробів і захищаються суб'єкти господарювання, які вже діють на вказаних вище ринках та відповідають викладеним в проекті Закону вимогам.

При одночасному суттєвому збільшенні вартості ліцензії на право оптової торгівлі тютюновими виробами можливе створення умов, за яких дрібні суб'єкти господарювання втратять будь-яку можливість змагання з іншими суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, та як наслідок, споживачі не матимуть можливість обирати між декількома продавцями / постачальниками товару.

Враховуючи зазначене, Комітет вважає, що проект Закону потребує доопрацювання.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ